

แนวทางการบริหารสถานศึกษาที่มีต่อการลดภาระงาน ตามการรับรู้ของครูในโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดสมุทรสงคราม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสมุทรสาคร สมุทรสงคราม

Guidelines of School Administration which Affect Reducing Teacher Workload from the Perception of Secondary School Teachers in Samut Songkhram Province under the Secondary Education Service Area, Samut Sakhon - Samut Songkhram

นิภาวรรณ ศิริธนิกุล รุจิรุ้ ภู่อาระ และ ภาวิตา ธาราศรีสุทธิ
Nipawan Siritanikul, Ruji Pusara and Pavidita Tharasrisutti

สาขาบริหารการศึกษาและอุดมศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง จังหวัดกรุงเทพมหานคร 10240
Department of Education and Higher Education, Faculty of Education, Ramkhamhaeng University, Bangkok 10240

*To whom correspondence should be addressed. e-mail: nipawan1648@gmail.com

Received: 21 March 2022, Revised: 20 May 2022, Accepted: 02 October 2022

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบแนวทางการบริหารสถานศึกษาที่มีต่อการลดภาระงานตามการรับรู้ของครูในโรงเรียนมัธยมศึกษาจังหวัดสมุทรสงคราม จำแนกตามคุณวุฒิการศึกษา ขนาดสถานศึกษา และประสบการณ์ทำงาน ประชากรในการวิจัย คือ ครูโรงเรียนมัธยมศึกษาจังหวัดสมุทรสงคราม ปีการศึกษา 2564 จำนวน 421 คน กลุ่มตัวอย่างในการวิจัย จำนวน 196 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับแนวทางการบริหารสถานศึกษาที่มีต่อการลดภาระงานมีค่าความเที่ยงตรง (IOC) ระหว่าง 0.5 – 1.00 และมีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .96 สถิติที่ใช้ในการวิจัย คือ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบค่าที (t-test) การวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว (One-way ANOVA : F-test) และการเปรียบเทียบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยเป็นรายคู่ด้วยวิธีการของเชฟเฟ (Scheffe's method)

ผลการวิจัยพบว่า

ข้อ 1. แนวทางการบริหารสถานศึกษาที่มีต่อการลดภาระงานตามการรับรู้ของครูในโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดสมุทรสงคราม อยู่ในระดับมากทั้งภาพรวมและรายด้าน

ข้อ 2. ครูโรงเรียนมัธยมศึกษาที่มีคุณวุฒิการศึกษาต่างกันมีการรับรู้ต่อแนวทางการบริหารสถานศึกษาที่มีต่อการลดภาระงานโดยภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน ครูโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดเล็กและขนาดกลาง มีการรับรู้มากกว่าครูโรงเรียนขนาดใหญ่และขนาดใหญ่พิเศษ ยกเว้นด้านงานนโยบายและแผนไม่แตกต่างกัน ส่วนครูโรงเรียนมัธยมศึกษาที่มีประสบการณ์ทำงานตั้งแต่ 10 ปีขึ้นไป มีการรับรู้ด้านบูรณาการมากกว่าครูที่มีประสบการณ์ทำงานน้อยกว่า 5 ปี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

คำสำคัญ : การบริหารสถานศึกษา การลดภาระงานครู ครูโรงเรียนมัธยมศึกษา

Abstract

The purpose of this research was to study and compare the guidelines of school administration which affect reducing teacher workload from the perception of secondary school teachers in Samut Songkhram secondary school. The research populations were classified by educational background, school size, and work experience. They consisted of 421 teachers and 196 of them were samples selected by stratified random sampling. This research instrument was a questionnaire about guidelines of school administration which affected reducing teacher workload with 47 items. The

content validity (IOC) was 0.5 – 1.00 and 0.96, respectively. The statistics were used percentage, mean, standard deviation, test (t -test) and F-test. Comparison of average score differences in pairs using Scheffe's method.

The results showed that

1. The teachers' opinions about the guidelines of school administration which affected reducing teacher workload from the perception of secondary school teachers in Samut Songkhram both overall and in each aspect were at a high level.
2. The comparison of the opinion of teachers who were classified by different educational backgrounds, about the guidelines of school administration which affected reducing teacher workload both overall and in each aspect were not different. The opinion of teachers who work in small – medium school sizes about the guidelines of school administration which affected reducing teacher workload was higher than the opinion of teachers who worked in large – extra schools. However, the policy and plan aspects were not different. The opinion of teachers who had worked over 10 years about guidelines of school administration which affected reducing teacher workload in integration aspect was more than the opinion of teachers who had worked less than 5 years.

Keywords : School Administration, Reducing Teacher Workload, Secondary School Teachers

บทนำ

การจัดการศึกษาควรมุ่งเน้นและปรับเปลี่ยนไปที่การพัฒนาคุณภาพครูเป็นสำคัญ ผู้เรียนจะมีคุณภาพได้นั้น ส่วนหนึ่งเกิดจากกระบวนการจัดการเรียนรู้ของครูที่มีคุณภาพ ดังนั้นการพัฒนาครูถือเป็นองค์ประกอบสำคัญ การพัฒนาคุณภาพผู้เรียนให้มีคุณภาพได้นั้น บุคคลที่มีบทบาทสำคัญที่สุดคือครู ครูเป็นผู้ที่มีความสำคัญยิ่งในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาและคุณภาพชีวิตของเยาวชนที่ส่งผลต่อการพัฒนาประเทศชาติ หากคุณภาพผู้เรียนดีก็จะส่งผลต่อคุณภาพชีวิต และส่งผลต่อสังคมที่มีคุณภาพ สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษาได้ทำการติดตามและประเมินผลการจัดการเรียนรู้ในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พบว่า ตัวแปรที่มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนทุกระดับชั้น คือ พฤติกรรมการสอนและคุณลักษณะของครู ซึ่งเป็นอุปสรรคต่อการสอนของครู ส่วนหนึ่งคือภาระงานครูที่นอกเหนือจากงานสอนนั่นเอง สอดคล้องกับชินิตา รัชกุลเมือง [1] กล่าวว่า ด้านการพัฒนาครูครูประจำการขาดเทคนิค วิธีการสอน เพื่อพัฒนาทักษะการคิดในวิชาที่สอน รวมทั้งมีภาระงานมาก โดยเฉพาะงานที่ไม่ใช่ภารกิจหลักของโรงเรียน ทำให้ไม่สามารถพัฒนาตนเอง ออกแบบการจัดการเรียนรู้ในชั้นเรียนได้อย่างมีคุณภาพ ซึ่งส่งผลต่อคุณภาพผู้เรียนนั่นเอง

ภาระงานครูในปัจจุบันไม่ได้มีแค่เรื่องการจัดการเรียนการสอนเพียงอย่างเดียว แต่ภาระงานครูที่นอกเหนือจากการจัดการเรียนการสอนมีมากเกินไปจนเกิดความจำเป็น เช่น งานเอกสาร งานธุรการ งานการเงิน งานพัสดุ รวมถึงโครงการต่างๆที่หน่วยงานภายนอกขอความร่วมมือกับโรงเรียน ล้วนเป็นภาระที่ดึงเวลาการออกแบบการจัดการเรียนรู้ของครูไปเป็นจำนวนมาก จุไรรัตน์ สุดรุ่ง [2] พบว่า ครูต้องอยู่กับภาระงานที่ไม่เกี่ยวข้องกับการสอนไม่น้อยกว่าร้อยละ 42 ทำให้ครูขาดแรงจูงใจในการปฏิบัติงาน และเหนื่อยล้ากระทรวงศึกษาธิการ [3] เสี่ยงสะท้อนของครูส่วนใหญ่ หรือแม้กระทั่งนักศึกษามากมายต้องการคืนครูสู่ห้องเรียน และ ลดภาระงานครูที่ไม่ส่งผลต่อการเรียนรู้ของนักเรียน ซึ่งภาระงานส่งผลต่อคุณภาพผู้เรียนเป็นสำคัญ ครูกำลังถูกกดดันและเริ่มไม่มีความสุขเพราะภาระงานนอกเหนือห้องเรียน ซึ่งเป็นปัญหาใหญ่ที่ต้องให้ความสนใจว่า ภาระงานมีผลต่อคุณภาพผู้เรียนอย่างไร ครูต้องทำหน้าที่อื่นนอกเหนือจากงานสอนที่ครูต้องทุ่มเท พัฒนาการเรียนการสอนอย่างเต็มที่แล้ว แต่ครูยังต้องทุ่มเทเวลาให้กับงานในส่วนที่ไม่ใช่งานจัดการเรียนการสอน ซึ่งส่งผลกระทบต่อผลสัมฤทธิ์นักเรียนและการพัฒนาโรงเรียน ตามรายงาน การปฏิบัติงานประจำปี SAR ของสถานศึกษา หรือแม้กระทั่งข่าวการศึกษามากมายที่ออกนโยบายการแก้ปัญหาลดภาระงานครู เพื่อเพิ่มเวลาให้ครูพัฒนาตนเอง ออกแบบการเรียนรู้ที่มีคุณภาพ หรือคืนครูสู่ห้องเรียนนั้น แต่ปัญหาการลดภาระงานครูก็ยังไม่เกิดผลสำเร็จ หรือมีแนวทางที่ชัดเจนในการลดภาระงานครู เพื่อเพิ่มคุณภาพผู้เรียน ซึ่งหากระบบการศึกษาต้องการสร้างให้ผู้เรียนมีคุณภาพตามยุทธศาสตร์ชาติที่กำหนด ก็ต้องหันกลับมามองครูผู้สอนว่ามีคุณภาพดีพอแล้วหรือไม่ ซึ่งหากต้องการที่จะพัฒนาครูผู้สอนให้มีคุณภาพ จำเป็นต้องคืนเวลาในการพัฒนาตนเองให้แก่ครูผู้สอน เพื่อครูผู้สอนจะได้นำเวลานั้นไปส่งเสริมศักยภาพตนเองให้เต็มที่ และนำองค์ความรู้ไปปรับ

ประยุกต์ ออกแบบการเรียนการสอน และส่งเสริมผู้เรียนได้อย่างเต็มศักยภาพ รศ.ดร.ประวิต เอราวรรณ์ [4] เลขาธิการ (ก.ค.ศ.) ให้สัมภาษณ์กับไทยพีบีเอสออนไลน์ ลงวันที่ 8 มีนาคม 2565 ว่า การสอนในห้องเรียนและดูแลชีวิตลูกศิษย์ คือ ภารกิจหลักของครู แต่ครูก็ได้รับมอบหมายงานที่เกินหน้าที่ ทำให้ครูไม่ได้สอนหนังสืออย่างเดียว ขณะที่การประเมินทุกอย่างก็เข้ามาเกี่ยวข้องกับการทำงานของครูทั้งหมด ทั้งการสอบของนักเรียน การประเมินครู การประเมินโรงเรียน หรือประกวดแข่งขันงานเอกสารก็เป็นหน้าที่ของครู ทำให้ครูต้องเอาเวลาสอนมาทำสิ่งเหล่านี้ หากจะแก้ไขจำเป็นต้องลดภาระเหล่านี้ให้มากที่สุด การจะปฏิรูปการศึกษาให้สำเร็จต้องเริ่มต้นที่ห้องเรียน ลดภาระงานและความซ้ำซ้อน ซึ่งทั้งหมดนี้จะช่วยคืนครูสู่ห้องเรียนได้จริง

จากสภาพปัญหาและความสำคัญที่กล่าวมา ผู้วิจัยจึงมีความสนใจ ศึกษาแนวทางการบริหารสถานศึกษาที่มีต่อการลดภาระงานตามการรับรู้ของครูในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสมุทรสาคร สมุทรสงคราม โดยศึกษา ทฤษฎี แนวคิดและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับแนวทางการบริหารสถานศึกษาที่มีต่อการลดภาระงาน จากงานวิจัยของชนิตา รักษ์พลเมือง (2560) จุไรรัตน์ สุตรุ่ง (2561) พิกุล เอกวางกูร (2561) รัตน์สินี รื่นนุสาน (2561) ระบิล หล้าภิล (2561) กระทรวงศ์วิชาการ (2562) มณีรัตน์ ปรานต์ทอง (2562) ปิยนุช ทวีศักดิ์ (2562) และรัฐวัลย์ เหมือนมาตร (2563) โดยสังเคราะห์และสรุปแนวทางการบริหารสถานศึกษาที่มีต่อการลดภาระงาน แบ่งออกเป็น 5 ด้าน ได้แก่ ด้านงานนโยบายและแผน ด้านบริหารงานบุคคล ด้านสร้างเครือข่าย ด้านนวัตกรรม และด้านบูรณาการ เพื่อต้องการทราบว่าแนวทางการบริหารสถานศึกษาที่มีต่อการลดภาระงานของผู้บริหารสถานศึกษาเป็นอย่างไร เพื่อให้ได้ข้อมูลและเข้าใจแนวทางในการบริหารสถานศึกษาและนำข้อคิดเห็น ข้อเสนอแนะต่าง ๆ มาวางแผน ปรับปรุงแก้ไข พัฒนา กำหนดนโยบายในการดำเนินงาน และเป็นแนวทางในการพัฒนาการบริหารสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น รวมถึงพัฒนาคุณภาพการศึกษาให้มีประสิทธิภาพ ส่งผลให้ผู้เรียนพัฒนาความรู้ ความสามารถ ประสบการณ์ และผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียนได้อย่างมีคุณภาพ

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาแนวทางการบริหารสถานศึกษาที่มีต่อการลดภาระงานตามการรับรู้ของครูในโรงเรียนมัธยมศึกษาจังหวัดสมุทรสงคราม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสมุทรสาคร สมุทรสงคราม
2. เพื่อเปรียบเทียบแนวทางการบริหารสถานศึกษาที่มีต่อการลดภาระงานตามการรับรู้ของครูในโรงเรียนมัธยมศึกษาจังหวัดสมุทรสงคราม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสมุทรสาครสมุทรสงคราม จำแนกตามคุณวุฒิการศึกษา ขนาดสถานศึกษา และประสบการณ์ทำงาน

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากร คือ ครูผู้ปฏิบัติหน้าที่ในโรงเรียนมัธยมศึกษาจังหวัดสมุทรสงคราม ปีการศึกษา 2564 จำนวน 9 โรงเรียน จำนวนครู 421 คน

กลุ่มตัวอย่าง คือ ครูผู้ปฏิบัติหน้าที่ในโรงเรียนมัธยมศึกษาจังหวัดสมุทรสงคราม ปีการศึกษา 2564 จำนวน 9 โรงเรียน ใช้การประมาณค่าการกำหนดกลุ่มตัวอย่างที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .05 จำนวน 196 คน (Cohen, Manion and Morrison) [5] โดยทำการสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้น ร่วมกับการสุ่มอย่างง่าย

เครื่องมือการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถาม (Questionnaire) เกี่ยวกับแนวทางการบริหารสถานศึกษาที่มีต่อการลดภาระงานตามการรับรู้ของครูในโรงเรียนมัธยมศึกษาจังหวัดสมุทรสงคราม ประกอบไปด้วย 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 แบบสอบถามแบบสำรวจรายการ เกี่ยวกับข้อมูลพื้นฐานสถานภาพส่วนบุคคล ประกอบด้วย คุณวุฒิการศึกษา ขนาดสถานศึกษา และประสบการณ์ทำงาน

ตอนที่ 2 แบบสอบถามแนวทางการบริหารสถานศึกษาที่มีต่อการลดภาระงานตามการรับรู้ของครูในโรงเรียนมัธยมศึกษาจังหวัดสมุทรสงคราม แบ่งเป็น 5 ด้าน ประกอบด้วย ด้านงานนโยบายและแผน ด้านบริหารงานบุคคล ด้านสร้างเครือข่าย

ด้านนวัตกรรม ด้านบูรณาการ ลักษณะเป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประเมินค่า (Rating scale) ตามรูปแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ

การรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลจากแบบสอบถามครั้งนี้ผู้วิจัยดำเนินการ ดังนี้ ผู้วิจัยเขียนหนังสือคำร้องขออนุญาตเก็บข้อมูลต่อบัณฑิตศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง มอบให้ผู้บริหารสถานศึกษาในจังหวัดสมุทรสงคราม จำนวน 9 โรงเรียน ดำเนินการแจกและรวบรวมแบบสอบถาม จาก Google Form โดยขอความอนุเคราะห์คุณครูทำแบบสอบถามภายในเวลาที่กำหนด และติดตามการตอบกลับ โดยได้รับคืน จำนวน 196 ชุด คิดเป็นร้อยละ 100 นำแบบสอบถามมาประมวลผลการวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติจากแบบสอบถามโดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. ข้อมูลสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ คุณวุฒิการศึกษา ขนาดสถานศึกษา และประสบการณ์ทำงานโดยแจกแจงความถี่ (f) และ หาค่าร้อยละ (%)
2. วิเคราะห์ระดับการรับรู้ของครูต่อแนวทางการบริหารสถานศึกษาที่มีต่อการลดภาระงานตามการรับรู้ของครูโรงเรียนมัธยมศึกษาจังหวัดสมุทรสงคราม โดยการหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)
3. วิเคราะห์เปรียบเทียบการรับรู้ของครูต่อแนวทางการบริหารสถานศึกษาที่มีต่อการลดภาระงานตามการรับรู้ของครูในโรงเรียนมัธยมศึกษาจังหวัดสมุทรสงคราม จำแนกตามคุณวุฒิการศึกษา โดยการทดสอบค่าที (t-test) และจำแนกตามขนาดสถานศึกษาและประสบการณ์ทำงานโดยใช้สถิติ F-test แบบวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One Way ANOVA) ถ้าพบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จะทำการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่โดยวิธีการของเชฟเฟ (Scheffe's method)

สรุปผลการวิจัย

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์แนวทางการบริหารสถานศึกษาที่มีต่อการลดภาระงานตามการรับรู้ของครูโรงเรียนมัธยมศึกษาจังหวัดสมุทรสงคราม

ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของแนวทางการบริหารสถานศึกษาที่มีต่อการลดภาระงาน ในภาพรวมและรายด้าน

แนวทางการบริหารสถานศึกษา ที่มีต่อการลดภาระงาน	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
1. ด้านงานนโยบายและแผน	4.44	0.36	มาก
2. ด้านบริหารงานบุคคล	4.43	0.37	มาก
3. ด้านสร้างเครือข่าย	4.40	0.37	มาก
4. ด้านนวัตกรรม	4.40	0.37	มาก
5. ด้านบูรณาการ	4.46	0.38	มาก
รวม	4.43	0.31	มาก

จากตารางที่ 1 พบว่า การรับรู้ของครูต่อแนวทางการบริหารสถานศึกษาที่มีต่อการลดภาระงาน โดยภาพรวมและรายด้าน อยู่ในระดับมาก

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเปรียบเทียบแนวทางการบริหารสถานศึกษาที่มีต่อการลดภาระงานตามการรับรู้ของครูโรงเรียนมัธยมศึกษาจังหวัดสมุทรสงคราม

ตารางที่ 2 แสดงการเปรียบเทียบการรับรู้ของแนวทางการบริหารสถานศึกษาที่มีต่อการลดภาระงาน จำแนกตามคุณวุฒิการศึกษา

แนวทางการบริหารสถานศึกษา ที่มีต่อการลดภาระงาน	ปริญญาตรี		สูงกว่าปริญญาตรี		t	p
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.		
1. ด้านงานนโยบายและแผน	4.45	.35	4.42	.38	.483	.238
2. ด้านบริหารงานบุคคล	4.41	.36	4.46	.38	-.854	.685
3. ด้านสร้างเครือข่าย	4.40	.36	4.40	.39	-.074	.528
4. ด้านนวัตกรรม	4.41	.37	4.40	.39	.217	.537
5. ด้านบูรณาการ	4.47	.39	4.44	.38	.530	.729
รวม	4.43	.31	4.42	.32	.073	.390

จากตารางที่ 2 พบว่าค่า t ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แสดงว่ากลุ่มตัวอย่างที่มีคุณวุฒิการศึกษาปริญญาตรีและสูงกว่าปริญญาตรี มีการรับรู้ต่อแนวทางการบริหารสถานศึกษาที่มีต่อการลดภาระงาน โดยภาพรวมและรายข้อไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 3 แสดงการเปรียบเทียบการรับรู้ของแนวทางการบริหารสถานศึกษาที่มีต่อการลดภาระงาน จำแนกตามขนาดสถานศึกษา

แนวทางการบริหารสถานศึกษา ที่มีต่อการลดภาระงาน	ขนาดสถานศึกษา			F	P
	ขนาดเล็ก - ขนาดกลาง	ขนาดใหญ่	ขนาดใหญ่ พิเศษ		
	$\bar{X}$	$\bar{X}$	$\bar{X}$		
1. ด้านงานนโยบายและแผน	4.53	4.44	4.40	2.119	.123
2. ด้านบริหารงานบุคคล	4.59	4.49	4.33	9.887***	.000
3. ด้านสร้างเครือข่าย	4.58	4.40	4.31	9.644***	.000
4. ด้านนวัตกรรม	4.63	4.38	4.31	13.988***	.000
5. ด้านบูรณาการ	4.69	4.49	4.34	16.121***	.000
รวม	4.61	4.44	4.34	13.680***	.000

* $p < .05$

จากตารางที่ 3 ปรากฏว่าค่า F มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 พบว่า ครูที่ปฏิบัติงานอยู่ในขนาดสถานศึกษาแตกต่างกัน มีการรับรู้ต่อแนวทางการบริหารสถานศึกษาที่มีต่อการลดภาระงานในภาพรวมและรายด้านแตกต่างกัน ยกเว้นด้านงานนโยบาย และแผนไม่แตกต่างกัน จึงทำการทดสอบค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ โดยใช้วิธีการของเซฟเฟ (Scheffe's method) พบว่าครูที่ปฏิบัติงานอยู่ในสถานศึกษาขนาดเล็ก-ขนาดกลาง มีการรับรู้ต่อแนวทางการบริหารสถานศึกษาที่มีต่อการลดภาระงาน สูงกว่าครูที่ปฏิบัติงานในสถานศึกษาขนาดใหญ่และขนาดใหญ่พิเศษ ส่วนคู่อื่นไม่พบความแตกต่าง

ตารางที่ 4 แสดงการเปรียบเทียบการรับรู้ของแนวทางการบริหารสถานศึกษาที่มีต่อการลดภาระงาน จำแนกตามประสบการณ์ทำงาน

แนวทางการบริหารสถานศึกษา ที่มีต่อการลดภาระงาน	ประสบการณ์ทำงาน			F	P
	ต่ำกว่า 5 ปี	5-10 ปี	10 ปีขึ้นไป		
	$\bar{X}$	$\bar{X}$	$\bar{X}$		
1. ด้านงานนโยบายและแผน	4.38	4.50	4.45	1.295	.276
2. ด้านบริหารงานบุคคล	4.38	4.49	4.45	1.476	.231
3. ด้านสร้างเครือข่าย	4.36	4.43	4.42	.631	.533
4. ด้านนวัตกรรม	4.37	4.41	4.44	.628	.535
5. ด้านบูรณาการ	4.37	4.51	4.54	4.366*	.014
รวม	4.38	4.47	4.46	1.902	.152

* $p < .05$

จากตารางที่ 4 ปรากฏว่าค่า F มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 พบว่า ครูที่มีประสบการณ์ทำงานแตกต่างกัน มีการรับรู้ต่อแนวทางการบริหารสถานศึกษาที่มีต่อการลดภาระงานโดยภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน ยกเว้นด้านบูรณาการแตกต่างกัน จึงทำการทดสอบค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่เฉพาะด้านนี้ โดยใช้วิธีการของเชฟเฟ (Scheffe's method) พบว่าครูที่มีประสบการณ์ทำงานตั้งแต่ 10 ปีขึ้นไป มีการรับรู้ต่อแนวทางการบริหารสถานศึกษาที่มีต่อการลดภาระงาน ในด้านบูรณาการสูงกว่าครูที่มีประสบการณ์ทำงานต่ำกว่า 5 ปี ส่วนคู่อื่นไม่พบความแตกต่าง

อภิปรายผลการวิจัย

1. การรับรู้ของครูที่มีต่อแนวทางการบริหารสถานศึกษาที่มีต่อการลดภาระงาน โดยภาพรวมและรายด้าน อยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะการบริหารสถานศึกษาที่มีต่อการลดภาระงานครูได้นั้น ผู้บริหารต้องคำนึงและลำดับความสำคัญของภาระงานในสถานศึกษา พิจารณาภาระงานให้เกิดความเหมาะสมต่อครูผู้ปฏิบัติงาน วางแผนการปฏิบัติงาน จัดสรรบุคลากรตามภาระงาน นำเทคโนโลยี นวัตกรรมต่างๆมาช่วยลดลำดับขั้นตอนการทำงาน สร้างเครือข่ายความร่วมมือในการปฏิบัติงาน บูรณาการโครงการ กิจกรรม เพื่อให้การปฏิบัติงานต่างๆให้เกิดความรวดเร็ว ลดขั้นตอน และกระชับเวลาเพิ่มมากขึ้น สอดคล้องกับพรทิพย์ ทับทิมทอง [6] ที่พบว่า การใช้เวลาปฏิบัติงานพัฒนาคุณภาพการศึกษาจะส่งผลทางลบต่อประสิทธิภาพการสอนของครูโดยรวม โดยได้เสนอแนะแนวทางไว้ คือ ในการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หรือเพิ่มประสิทธิภาพการสอนของครู ผู้บริหารควรมอบหมายงานต่างๆให้ครูในปริมาณที่เหมาะสม จัดสรรบุคลากรเพื่อปฏิบัติภาระงานพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาให้ตรงตามแต่ละสายงานที่รับผิดชอบ สอดคล้องกับพิกุล เอกวรังกูร [7] ที่ได้เสนอว่า ควรกำหนดนโยบาย มาตรฐานภาระงานครู มาตรการต่างๆให้ชัดเจน ควรสร้างวัฒนธรรมองค์กร สร้างเครือข่ายช่วยเหลือเกื้อกูลกัน สนับสนุนให้มีการนำเทคโนโลยีมาใช้ในการจัดระบบเอกสาร กำหนดภาระงานครูตามความสนใจและความถนัดให้ชัดเจน เน้นการบูรณาการโครงการ กิจกรรมเข้าด้วยกัน มีการกระจายงานหรือเฉลี่ยงานออกไปให้เหมาะสมกับบุคลากร และสอดคล้องกับ กระทรวงศึกษาธิการ [3] ที่ได้ให้แนวปฏิบัติไว้ว่า แนวทางการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน ต้องลดภาระงานครู โดยการปรับเปลี่ยนเกณฑ์มาตรฐานการประเมินในรูปแบบเอกสารลง โดยนำเทคโนโลยีมาช่วยในการจัดระบบแทน ให้มีการจ้างเจ้าหน้าที่ธุรการประจำโรงเรียน เพื่อช่วยเหลือครูด้านเอกสารลง รวมถึงครูควรมีการสร้างภาคีเครือข่ายในการช่วยเหลือ แลกเปลี่ยนเรียนรู้ในการแก้ปัญหาและพัฒนาผู้เรียนให้เข้มแข็ง

เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน สามารถอภิปรายผลได้ ดังนี้

1.1 ด้านงานนโยบายและแผน พบว่า การรับรู้ของครูเกี่ยวกับแนวทางการบริหารสถานศึกษาที่มีต่อการลดภาระงาน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เป็นเพราะว่า งานนโยบายและแผนเป็นจุดเริ่มต้นของการวางแผนการดำเนินงานทั้งระบบ ซึ่งถือว่าเป็นการกำหนดโครงสร้างการทำงาน การวางแผน นโยบาย กรอบการปฏิบัติที่ให้เกิดความชัดเจน เพื่อให้ผู้ปฏิบัติงานได้ดำเนินงานอย่างถูกต้อง และรวดเร็วตามกรอบที่ได้กำหนดไว้ ซึ่งหากมีการวางแผนไว้เป็นอย่างดี ก็ย่อมทำให้การดำเนินงานเป็นไปได้

รวดเร็วและกระชับเวลาในการทำงาน รวมถึงควรพิจารณาโครงการต่างๆขององค์กรภายนอกที่มุ่งพัฒนาผู้เรียนอย่างแท้จริง ซึ่งสอดคล้องกับประกาศกระทรวงศึกษาธิการ [8] เรื่อง แนวปฏิบัติในการลดภาระครูและนักเรียนระบุว่า ให้โรงเรียนคัดกรองโครงการที่หน่วยงานภายนอกขอความร่วมมือให้พิจารณาเฉพาะโครงการที่มีผลต่อการพัฒนาคุณภาพ การจัดการศึกษาของโรงเรียน และสอดคล้องกับชนิดา รักษาพลเมือง [1] ที่ได้เสนอไว้ว่า ควรวางแผนกำหนดนโยบายเกณฑ์การทำงาน การมอบหมาย ภาระงานที่ชัดเจน ให้แก่ครู มอบหมายงานตรงตามความถนัด ปรับระบบการประเมินวิทยฐานะใหม่ให้เชื่อมโยงกับการปฏิบัติงาน

1.2 ด้านบริหารงานบุคคล พบว่า การรับรู้ของครูเกี่ยวกับแนวทางการบริหารสถานศึกษาที่มีต่อการลดภาระงาน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าด้านบริหารงานบุคคลถือเป็นการบริหารจัดการระหว่างทรัพยากรบุคคลกับภาระงานที่เหมาะสมซึ่งกันและกัน ใช้คนให้ตรงกับงาน ก็จะเกิดความรวดเร็วในการทำงาน รวมถึงการจัดสรรบุคลากรฝ่ายสนับสนุนดูแลเรื่องงานเอกสาร เพื่อให้ครูนั้นได้มีเวลาในการพัฒนาตนเองและพัฒนาผู้เรียนได้อย่างเต็มที่ต่อไป สอดคล้องกับรัตนสินี รื่นนุสาน [9] ที่กล่าวถึง แนวทางการลดภาระงานว่า คือการมอบหมายงานให้เหมาะสมกับความรู้ความสามารถ การจัดสรรแบ่งงานให้เหมาะสมกับจำนวนบุคลากรที่รับผิดชอบอย่างทั่วถึง เช่นเดียวกับมณีรัตน์ ปรางค์ทอง [10] ที่เสนอว่า ควรจัดสรรครูธุรการมาปฏิบัติงานเอกสารโดยตรง จัดสรรเวลาในการปฏิบัติงานให้เหมาะสม สร้างความร่วมมือและร่วมสร้างการทำงานเป็นทีม เพื่อแบ่งเบาภาระงานไปด้วยกัน มีการสร้างขวัญกำลังใจในการปฏิบัติงาน เพื่อให้มีแรงกำลังใจในการทำงานต่อไป

1.3 ด้านสร้างเครือข่าย พบว่า การรับรู้ของครูเกี่ยวกับแนวทางการบริหารสถานศึกษาที่มีต่อการลดภาระงาน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าการสร้างเครือข่ายเชื่อมโยงกัน ล้วนเป็นการสร้างระบบช่วยเหลือเกื้อกูลซึ่งกันและกัน มีการแลกเปลี่ยนการเรียนรู้ทางวิชาชีพพร้อมกันในการช่วยเหลือแลกเปลี่ยนประสบการณ์การทำงาน รวมถึงเป็นการสร้างเครือข่ายกับองค์กรภายนอกหรือชุมชนที่สามารถเข้ามาช่วยเหลือ หรือสนับสนุนด้านทรัพยากรบุคคล เช่นปราชญ์ชาวบ้านที่สามารถเข้ามาช่วยสอน ในกรณีที่ครูผู้สอนไม่เพียงพอตนเอง ซึ่งสอดคล้องกับชนิดา รักษาพลเมือง [1] ที่พบว่า แนวทางการลดภาระงานครู คือ จัดระบบการสร้างเครือข่ายเชื่อมโยงสถาบันครู ในการช่วยเหลือปรึกษาภาระงาน รวมถึงระบบกัลยาณมิตรในการปฏิบัติงาน และสอดคล้องกับกระทรวงศึกษาธิการ [3] ในเรื่องแนวทางการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน ต้องลดภาระงานครู โดยครูควรมีการสร้างภาคีเครือข่ายในการช่วยเหลือ แลกเปลี่ยนเรียนรู้ในแก้ปัญหาและพัฒนาผู้เรียนให้เข้มแข็ง

1.4 ด้านนวัตกรรม พบว่า การรับรู้ของครูเกี่ยวกับแนวทางการบริหารสถานศึกษาที่มีต่อการลดภาระงาน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าในปัจจุบันได้มีการพัฒนาด้านนวัตกรรมและเทคโนโลยีสมัยใหม่มากมายที่สามารถเข้ามาสนับสนุนการดำเนินงานได้อย่างสะดวกรวดเร็วเพิ่มมากขึ้น ช่วยจัดระบบสารสนเทศที่ครูสามารถดึงข้อมูลร่วมกัน บนระบบเทคโนโลยีไร้สาย มีส่วนช่วยในการเตรียมการสอนผลิตสื่อให้แก่ครู ช่วยในการประหยัดเวลาและลดทรัพยากร และสามารถส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้เรียนและการจัดการศึกษา ทำให้ครูทำงาน แก้ปัญหา พัฒนาผู้เรียนได้อย่างตรงเป้า ไม่ต้องลองผิดลองถูก สอดคล้องกับพิกุล เอกวางกูร [7] ที่เสนอว่า ควรสนับสนุนให้มีการนำเทคโนโลยีมาใช้ในการจัดระบบเอกสาร และการจัดการเรียนรู้ และสอดคล้องกับรัฐวัลย์ เหมือนมาตร [11] ที่ได้เสนอว่า ควรนำการใช้โปรแกรมประยุกต์มาใช้ในการทำงาน นำเทคโนโลยีใหม่ ๆ เข้ามาพัฒนางานให้เป็นระบบ เช่น ระบบจัดทำเอกสาร รวมทั้งปฏิภาณ กิตตินันท์วัฒน์ [12] ได้ค้นพบว่า เทคโนโลยีมีส่วนช่วยครูประหยัดเวลาในการเตรียมสอนตอบใจหทัยสภาพปัญหาครูผู้สอนชาวไทยที่มีภาระงานสอนและงานเอกสารเป็นจำนวนมาก

1.5 ด้านบูรณาการ พบว่า การรับรู้ของครูเกี่ยวกับแนวทางการบริหารสถานศึกษาที่มีต่อการลดภาระงาน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าด้านการบูรณาการเป็นสิ่งสำคัญที่ผู้บริหารสถานศึกษาสามารถนำภาระงาน โครงการที่มีวัตถุประสงค์ใกล้เคียงกันมาบูรณาการร่วมกัน ควบรวมเป็นโครงการเดียวกัน เพื่อลดกิจกรรมและขั้นตอนการดำเนินงานให้น้อยลง ซึ่งการบูรณาการเป็นการลดภาระงานให้แก่ครู ประหยัดเวลา และทรัพยากร ซึ่งสอดคล้องกับประกาศกระทรวงศึกษาธิการ [8] เรื่อง แนวปฏิบัติในการลดภาระครูและนักเรียน ที่สามารถดำเนินการได้โดย บูรณาการโครงการของหน่วยงานต่าง ๆ ที่มีลักษณะใกล้เคียงกันเข้าด้วยกัน บูรณาการโครงการที่มีเนื้อหาสาระให้เหมาะสมสอดคล้องกับหลักสูตรสถานศึกษา เช่นเดียวกับพิกุล เอกวางกูร [7] ที่ค้นพบว่า ควรเน้นการบูรณาการโครงการทั้งหน่วยงานภายในและภายนอกเข้าด้วยกัน มีการกระจายงานหรือเฉลี่ยงานออกไปให้เหมาะสมกับบุคลากร

2. การเปรียบเทียบการรับรู้ของครูที่มีต่อแนวทางการบริหารสถานศึกษาที่มีต่อการลดภาระงานตามการรับรู้ของครูโรงเรียนมัธยมศึกษาจังหวัดสมุทรสงคราม จำแนกตามคุณวุฒิการศึกษา ขนาดสถานศึกษาและประสบการณ์ทำงาน สามารถสรุปประเด็นสำคัญได้ดังนี้

2.1 ครูที่มีคุณวุฒิการศึกษาต่างกันมีการรับรู้ต่อแนวทางการบริหารสถานศึกษาที่มีต่อการลดภาระงาน โดยภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าผู้บริหารสถานศึกษามีการวางแผนงานนโยบายที่เป็นระบบ เกิดความชัดเจน มีการกระจายงานอย่างทั่วถึง และเหมาะสมกับจำนวนบุคลากร ส่งผลให้ผู้ปฏิบัติงานเข้าใจตรงกันและดำเนินงานได้อย่างรวดเร็ว สามารถบูรณาการโครงการต่างๆทั้งภายในห้องเรียนและองค์กรเข้าด้วยกันได้ อีกทั้งในปัจจุบันเป็นสังคมแห่งการเรียนรู้ด้วยตนเองที่สามารถเรียนรู้เทคโนโลยี นวัตกรรมต่างๆที่เข้ามาช่วยในการดำเนินงานในสถานศึกษาให้มีความทันสมัยและสะดวกรวดเร็วยิ่งขึ้น สามารถสร้างเครือข่ายแห่งการเรียนรู้ ปรับประยุกต์ระบบการทำงานให้ลดขั้นตอนลง ประหยัดเวลา สอดคล้องกับรัฐวิสัย เหมือนมาตร [11] ที่พบว่า ครูที่มีคุณวุฒิการศึกษาต่างกันสามารถนำไปโปรแกรมประยุกต์มาใช้ในการทำงาน พัฒนางานให้เป็นระบบ เช่นระบบจัดทำเอกสาร ระบบการสร้างเครือข่ายร่วมมือได้ไม่ต่างกัน เช่นเดียวกับพิบูล เอกวางกูร [7] ที่ระบุว่า ผู้บริหารสถานศึกษามีการสร้างวัฒนธรรมองค์กร สร้างเครือข่ายช่วยเหลือเกื้อกูลกัน นำเทคโนโลยีมาใช้ในการจัดระบบเอกสาร กำหนดภาระงานครูตามความสนใจและความถนัด บูรณาการโครงการเข้าด้วยกัน มีการกระจายงานตามคุณวุฒิการศึกษาให้กับบุคลากรอย่างทั่วถึง

2.2 ครูที่ปฏิบัติงานในสถานศึกษาที่มีขนาดต่างกัน มีการรับรู้ต่อแนวทางการบริหารสถานศึกษาที่มีต่อการลดภาระงาน โดยภาพรวมและรายด้านแตกต่างกัน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าภาระงานของขนาดสถานศึกษามีจำนวนเท่ากันแต่บุคลากร แต่ละขนาดสถานศึกษามีจำนวนไม่เท่ากัน เนื่องจากบุคลากรในสถานศึกษาขนาดเล็ก-ขนาดกลางมีจำนวนน้อย ต้องรับผิดชอบภาระงานพิเศษมากกว่าบุคลากรที่อยู่ในสถานศึกษาขนาดใหญ่และใหญ่พิเศษ รวมถึงการสร้างเครือข่าย การนำนวัตกรรมเทคโนโลยี และการบูรณาการนั้น สถานศึกษาขนาดใหญ่และใหญ่พิเศษย่อมมีแหล่งทรัพยากร มีช่องทางในการสร้างเครือข่าย สร้างนวัตกรรมและนำการบูรณาการมาช่วยในการลดภาระงานได้มากกว่าสถานศึกษาขนาดเล็ก-ขนาดกลาง สอดคล้องกับสุรัตน์ ศรีตาเดช [13] ที่พบว่า โรงเรียนขนาดเล็กขาดแหล่งเรียนรู้ เทคโนโลยีมีจำนวนจำกัด ทำให้ขาดความต่อเนื่อง ในการจัดการศึกษา ครูผู้สอนไม่เพียงพอ และไม่มีบุคลากรปฏิบัติงานฝ่ายสนับสนุน เช่นเดียวกับณัฐพล พันธุ์ภิญญา [14] ที่พบว่า โรงเรียนขนาดเล็กขาดประสิทธิภาพในการบริหารจัดการ ครูไม่ครบชั้นเรียน ขาดแคลนสื่อ และเทคโนโลยีที่ทันสมัย งบประมาณ ไม่เพียงพอ ครูสอนไม่เต็มเวลาและเต็มความสามารถ เพราะมีการกิจอื่นที่นอกเหนือจากการเรียนการสอน รวมถึงมีปัญหาด้านการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษามากกว่าโรงเรียนขนาดใหญ่และใหญ่พิเศษ

ยกเว้นด้านงานนโยบายและแผนไม่มีความแตกต่างกัน ทั้งนี้เป็นเพราะว่าสถานศึกษาแต่ละแห่งสังกัดเดียวกันและมีสภาพแวดล้อมภายนอกคล้ายคลึง จึงทำให้มีการงาน นโยบาย โครงการจากหน่วยงานต้นสังกัดเหมือนกัน เพื่อให้ผลสัมฤทธิ์การจัดการศึกษาของจังหวัดบรรลุตามวิสัยทัศน์ พันธกิจ และเป้าประสงค์ของจังหวัด สอดคล้องกับแผนพัฒนาการศึกษาจังหวัดสมุทรสงคราม (พ.ศ.2562-2565) [15] ที่กำหนดวิสัยทัศน์ คือ มุ่งพัฒนาผู้เรียนให้ได้รับการศึกษาตลอดชีวิตที่มีคุณภาพได้มาตรฐาน สอดคล้องตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และมีทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 และสอดคล้องกับ สุพัตรา วัฒนสงค์ [16] ที่พบว่า ประสิทธิภาพการดำเนินงานตามแผนยุทธศาสตร์พัฒนาการศึกษาตามทัศนะของผู้บริหารโรงเรียน โดยภาพรวมอยู่ในระดับดีทุกด้าน ผู้บริหารโรงเรียนที่อยู่ในขนาดโรงเรียนที่ต่างกันมีทัศนะต่อการดำเนินงานตามแผนยุทธศาสตร์พัฒนาการศึกษา โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน

2.3 ครูที่มีประสบการณ์ทำงานแตกต่างกัน มีการรับรู้ต่อแนวทางการบริหารสถานศึกษาที่มีต่อการลดภาระงาน โดยภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้เป็นเพราะครูในสถานศึกษาได้รับมอบหมายงานพิเศษอย่างทั่วถึง มีการจัดสรรบุคลากรให้ตรงกับงานที่ครูแต่ละท่านถนัด เพื่อให้การดำเนินงานเป็นไปอย่างรวดเร็วและมีคุณภาพ มีการกระจายภาระงานอย่างทั่วถึง มีการวางแผนการดำเนินงาน ระบบการปฏิบัติงานที่มีความชัดเจน ทำให้เกิดความเข้าใจตรงกันทั้งองค์กร มีการคัดกรองนโยบายจากหน่วยงานภายนอกที่เกี่ยวกับการพัฒนาผู้เรียน มีการนำนวัตกรรม เทคโนโลยีสมัยใหม่เข้ามาช่วยในการลดขั้นตอนการดำเนินงาน มีการจัดระบบเอกสารและการนำเครือข่ายมาร่วมกันดำเนินงาน ช่วยเหลือ แลกเปลี่ยนซึ่งกันและกัน สอดคล้องกับประปิล หล้าภิล [17] ที่เสนอว่า ควรมีการมอบหมายงานให้ชัดเจน มีการนำเทคโนโลยีมาจัดทำข้อมูลสารสนเทศ กำหนดระเบียบมาตรฐานการใน

การปฏิบัติงานให้ชัดเจน เช่นเดียวกับรัตนลีนี รื่นนุสาน [9] ที่ได้เสนอว่า ควรมีการมอบหมายงานให้เหมาะสมกับความรู้ความสามารถ ควรจัดสรรแรงงานให้เหมาะสมกับจำนวนบุคลากร มอบหมาย กระจายงานให้บุคลากรอย่างทั่วถึง เพื่อให้ครูมีภาระงานที่เหมาะสม ยกเว้นด้านบูรณาการมีความแตกต่างกัน ครูที่มีประสบการณ์ทำงานตั้งแต่ 10 ปีขึ้นไป มีการรับรู้มากกว่าครูที่มีประสบการณ์ทำงานน้อยกว่า 5 ปี เนื่องจากครูที่มีประสบการณ์ทำงานมากกว่าจะมีความเข้าใจในรายละเอียดภาระงานได้ดี จึงทำให้ครูที่มีประสบการณ์ทำงานมากกว่าสามารถปรับประยุกต์ บูรณาการภาระงานที่มีความใกล้เคียงกันได้ง่ายกว่า และเข้าใจ การบูรณาการโครงการข้ามหน่วยงานได้มากกว่าครูที่มีประสบการณ์ทำงานน้อยกว่า สอดคล้องกับพสกกร ทวีทรัพย์ [18] ที่พบว่า การเปรียบเทียบปัจจัยความสำเร็จของการบูรณาการการจัดการศึกษาในจังหวัดเพชรบูรณ์ ตามประสบการณ์ทำงาน โดยภาพรวมมีความคิดเห็นแตกต่างกัน เช่นเดียวกับทัศนีย์ ชาตไทย [19] ที่พบว่าบุคลากรในมหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตที่มีระยะเวลาการปฏิบัติงานต่างกัน มีคุณภาพชีวิตการทำงานในด้านการบูรณาการทางสังคมหรือการทำงานร่วมกันแตกต่างกัน

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะการนำผลการวิจัยไปใช้ประโยชน์

1.1 ด้านงานนโยบายและแผน สถานศึกษาควรมีการคัดกรองโครงการจากหน่วยงานภายนอกเพื่อพิจารณาโครงการที่ส่งเสริมการพัฒนาศักยภาพผู้เรียน

1.2 ด้านบริหารงานบุคคล สถานศึกษาขนาดเล็กควรมีการปรับเปลี่ยนแนวทางการดำเนินงานให้ลดขั้นตอนการปฏิบัติงานลง รวมถึงมีการสำรวจปริมาณงานที่มีอยู่ และการกระจายงานให้เหมาะสมกับจำนวนบุคลากร

1.3 ด้านสร้างเครือข่าย สถานศึกษาขนาดเล็กควรเน้นการพัฒนาด้านการสร้างองค์การแห่งการเรียนรู้ สร้างเครือข่ายแลกเปลี่ยนเรียนรู้ทางวิชาชีพข้ามสถานศึกษา และสร้างความร่วมมือกับชุมชนและหน่วยงานภายนอกให้เข้ามามีส่วนร่วมเพิ่มมากขึ้น

1.4 ด้านนวัตกรรม ต้นสังกัดควรมีสันับสนุนนวัตกรรม เทคโนโลยีในสถานศึกษาขนาดเล็ก มาช่วยในการจัดระบบสารสนเทศของสถานศึกษา

1.5 ด้านบูรณาการ สถานศึกษาขนาดเล็กควรมีการบูรณาการข้ามกลุ่มสาระการเรียนรู้ หรือข้ามโครงการ รวมถึงการควรวรวมโครงการ เน้นกิจกรรมที่สอดคล้องเข้าด้วยกัน

2. ข้อเสนอแนะสำหรับการทำวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรศึกษาความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับแนวทางการบริหารสถานศึกษาที่มีต่อการลดภาระงานตามการรับรู้ของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาและสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา

2.2 ควรศึกษาบทบาทผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งเสริมการพัฒนาครูผู้สอน เพื่อเพิ่มผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียนอย่างมีประสิทธิภาพ

2.3 ควรศึกษาความสัมพันธ์การปฏิบัติงานของครูผู้สอนกับผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียน เพื่อเปรียบเทียบการปฏิบัติงานลักษณะใดที่จะช่วยพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนได้อย่างเต็มที่

เอกสารอ้างอิง

- [1] ขนิดา รัชพลเมือง. การศึกษาสภาพและปัญหาการผลิต การใช้ และการพัฒนาครูการศึกษาขั้นพื้นฐาน. วารสารครุศาสตร์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย 2560; 3:17-33.
- [2] จุไรรัตน์ สุดรุ่ง และผัสพรพรรณ ถนอมพงษ์ชาติ. คตินอกกรอบการพัฒนาครู:แก้ปัญหาให้ตรงจุด. วารสารครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย 2561; 2:387-393.
- [3] กระทรวงศึกษาธิการ. เสี่ยงสะท้อนจาก “ครู” ลดภาระงาน-แก้ครูขาด-ดูแลขวัญกำลังใจ . [อินเทอร์เน็ต]. 2562 [เข้าถึงเมื่อ 15 พฤษภาคม 2564]. เข้าถึงได้จาก: <https://mgronline.com/qol/detail/962000004738>
- [4] ประวิต เอรารธรรม. ศธ.เอาจริง! ลดเอกสารวิทยฐานะ-คืนครูให้ห้องเรียน ดีแค่ 1 ต.ค.65. [อินเทอร์เน็ต]. 2565 [เข้าถึงเมื่อ 8 มีนาคม 2565]. เข้าถึงได้จาก: <https://news.thaipbs.or.th>
- [5] Cohen, L., Manion, L., & Morrison, K. Research methods in education (7th Ed.). New York: Routledge; 2011.

- [6] พรทิพย์ ทับทิมทอง. การวิเคราะห์ผลของการใช้เวลาในการปฏิบัติภาระงานสอนที่มีต่อประสิทธิภาพการสอนของครูในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. วารสารครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย 2560; 2:353-39.
- [7] พิกุล เอกวางกูร. แนวทางการส่งเสริมพฤติกรรมการสอนของครูระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานที่ส่งผลต่อการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน. วารสารวิทยาลัยดุสิตธานี มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ 2561; 3:366-379.
- [8] กระทรวงศึกษาธิการ. ประกาศหนังสือทางราชการเรื่องแนวทางปฏิบัติในการลดภาระงานครูและนักเรียน. [อินเทอร์เน็ต]. 2558 [เข้าถึงเมื่อ 15 พฤษภาคม 2564]. เข้าถึงได้จาก: <http://203.159.154.241/innogoth/wp.pdf>
- [9] รัตน์สินี รื่นนุสาน. ปัจจัยที่ส่งผลต่อการคงอยู่ของครูโรงเรียนประจำ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. วารสารครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย 2561; 4:374-387.
- [10] มณีรัตน์ ปรารค์ทอง. ระดับพฤติกรรมการเป็นสมาชิกที่ดีขององค์การของครูในโรงเรียนประถมศึกษา. วารสารครุศาสตร์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย 2562; 1: 1-12.
- [11] รัฐวัลย์ เหมือนมาตร. แนวทางการพัฒนาศักยภาพครูโรงเรียนขนาดเล็กในยุคไทยแลนด์ 4.0 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1. วารสารปัญญา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย 2563; 2:72-86.
- [12] ปฏิภาณ กิตตินันท์วัฒน์. การประยุกต์ใช้นวัตกรรมคิดส์คิดเพื่อพัฒนาการเรียนการสอนภาษาจีน. วารสารร่มพฤษ์มหาวิทยาลัยเกริก 2563; 3:91-102.
- [13] สุรัตน์ ศรีดาเดช. กลยุทธ์การบริหารสถานศึกษาเพื่อยกระดับคุณภาพนักเรียนของสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแม่ฮ่องสอนเขต 2. วารสารสังคมศาสตร์วิชาการ. สำนักวิชาการสังคมศาสตร์มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย 2559; 2:161-175.
- [14] ญัฐพล พันธุ์ปัญญา. กลยุทธ์การบริหารโรงเรียนขนาดเล็ก. วารสารศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม 2564; 2: 220-231.
- [15] สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดสมุทรสงคราม. แผนพัฒนาการศึกษาจังหวัดสมุทรสงคราม (พ.ศ.2562-2565). สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ; 2562.
- [16] สุพัตรา วัฒนสงค์. ประสิทธิภาพการดำเนินงานตามแผนยุทธศาสตร์พัฒนาการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการฉบับที่ 12 (พ.ศ.2560-2564) ตามทัศนะของผู้บริหารโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในจังหวัดนครศรีธรรมราช. การประชุมหาดใหญ่วิชาการระดับชาติและนานาชาติ ครั้งที่ 10; 12 กรกฎาคม 2562; มหาวิทยาลัยหาดใหญ่. จังหวัดสงขลา: 2562. 249-262.
- [17] ระบิล หล้าภิล. แผนการยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน โรงเรียนบ้านโป่งแดง อำเภอทุ่งห้วยช้าง จังหวัดลำพูน. วารสาร มมร. วิชาการล้านนา 2561; 2:56-65.
- [18] พสกร ทวีทรัพย์. การศึกษาปัจจัยความสำเร็จของการบูรณาการการจัดการศึกษาในจังหวัดเพชรบูรณ์. สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดเพชรบูรณ์ สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการกระทรวงศึกษาธิการ; 2561.
- [19] ทศนีย์ชาติไทย. คุณภาพชีวิตการทำงานของบุคลากรในมหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต. พิมพ์ครั้งที่ 1. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต; 2559.